

Convenant Waarderpolder Samen Doen

Convenant Waarderpolder Samen Doen

Haarlem

SAMENVATTING

Convenant Waarderpolder; samen doen!

Bedrijventerrein Waarderpolder

De Waarderpolder is een groot regionaal bedrijventerrein gelegen in de westflank van de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en meet 240 hectare. Hiervan is 180 hectare bedrijfsgrond. Er zijn ruim 1.000 ondernemingen gevestigd waarvan ongeveer 330 kleine zelfstandigen zonder personeel. Er werken ongeveer 14.500 mensen, waarvan zo'n 3.000 werknemers in dienst zijn van de grotere werkgevers.

Het MKB is een belangrijke banenmotor in de Waarderpolder. Naast 150 maakbedrijven, traditionele aannemersbedrijven en groothandel, is de commerciële dienstverlening in de Waarderpolder flink gegroeid. Het bedrijventerrein is hiermee goed voor 21% van de Haarlemse werkgelegenheid. Dankzij innige samenwerking tussen de gemeente en het georganiseerde bedrijfsleven - vertegenwoordigd door de Industrie Kring Haarlem (IKH) - is het gelukt om innovaties op het gebied van collectieve voorzieningen van de grond te krijgen, waaronder een huisvestingscoach, een energiecoach, een arbeidsmobiliteitscoach en een stagebureau.

De Waarderpolder is de grootste Bedrijven Investerings Zone (BIZ) van Nederland en de transformatie tot een modern, duurzaam en "smart" bedrijventerrein gaat nog steeds door. De eerdere convenanten waren bijzonder succesvol op het gebied van fysieke investeringen, infrastructurele verbeteringen, bereikbaarheid, duurzaamheid en arbeidsmobiliteit. Hiernaast zijn via het laatste geldende bestemmingsplan, ook de economische functies in het gebied veiliggesteld waardoor intensivering van zowel ruimte als functionaliteit, mogelijk wordt.

De ambitieuze Europese en regionale agenda van de MRA-Economic Board voor 2016, zet in op de enorme kansen op het gebied van economische, technologische en duurzame samenwerking. De vooroplopende Waarderpolder kan hiervan profiteren, zelf bijdragen aan deze economische impuls en zich onderscheidend positioneren in de Metropoolregio Amsterdam.

Dit derde convenant is daarom niet alleen een afsprakenkader, het is opgesteld als een *richtinggevend document*, dat de ontwikkeling van de Waarderpolder en de belangen van de ondernemers toekomstbestendig probeert vast te leggen. Hierbij wordt de urgentie van nieuwe economische groei en werkgelegenheid vastgelegd met behulp van ambities, intenties en afspraken. Het convenant fungeert voor de periode 2016 - 2020 als onderlegger voor gebiedspromotie en -positionering.

Inhoudelijk is deze nieuwe opzet zichtbaar in de verschuiving van prioriteiten. Het accent verschuift van fysieke investeringen, infrastructuur en ruimtelijke herstructurering, naar toekomstbestendige economische revitalisering en actieve inzet op een innovatieve, flexibele en circulaire economie. De bestaande effectieve samenwerking van de partijen wordt voortgezet, maar de focus ligt steeds meer op afspraken ten behoeve van economische groei, ondernemers- en vestigingsklimaat en de noodzakelijke en urgente wisselwerking met het beroepsonderwijs en de arbeidsmarkt.

Nieuwe ambities en intenties liggen op het gebied van (regionale) positionering, samenwerking en acquisitie, collectieve inzet, innovatie, oude en nieuwe maakindustrie, communities, connectiviteit en (digitale) platforms, IT, smart / clean-technology en robotisering en gezamenlijke inzet op bestaande en nieuwe vormen van duurzaamheid, biobased en circulaire economie.

Hoofddoelstelling

De hoofddoelstelling is de versterking van het ondernemingsklimaat op een aantrekkelijk bedrijventerrein Waarderpolder met meer ruimte voor economische vernieuwing, nieuwe banen en bedrijven in samenwerking met ondernemers, werkgevers, opleidingsinstituten en talloze andere partijen in de stad en de regio.

Een aantrekkelijk bedrijventerrein met ruimte voor nieuwe bedrijven

Een aantrekkelijke bedrijventerrein met fysieke ruimte voor nieuwe ondernemers en een goede mix van bedrijven is noodzakelijk voor innovatie en economische dynamiek. De Waarderpolder is daar een mooi voorbeeld van. De samenwerking tussen georganiseerd bedrijfsleven en gemeente heeft daar de afgelopen jaren veel collectieve voorzieningen opgeleverd, zoals een huisvestings-, een energie- en een arbeidsmobiliteitscoach. In 2009 won de Waarderpolder de prijs voor het best geherstructureerde bedrijventerrein in Nederland. In 2015 werd het bedrijventerrein beloond met de Metropoolregio Amsterdam-award. De convenantpartners hebben de ambitie om de kwaliteiten van de Waarderpolder als hoogwaardig bedrijventerrein verder te versterken en haar positie als beste geherstructureerde bedrijventerrein van de MRA te houden en uit te bouwen.

De gevarieerde mix aan bedrijvigheid in de Waarderpolder, het talent en ondernemerszin maken de Waarderpolder aantrekkelijk. Bovendien onderscheidt de Waarderpolder zich door de open houding ten opzichte van nieuwe ontwikkelingen. De opkomst van de nieuwe economie is in de Waarderpolder duidelijk zichtbaar. De kansrijke innovatieve en vernieuwende ideeën sluiten naadloos aan bij het DNA van Haarlem, en verdienen extra aandacht. De convenantpartners willen het potentieel van de nieuwe economie benutten door:

- ruimte te bieden aan innovatieve, duurzame start ups en scale ups;
- van de 3D Makers Zone in de Waarderpolder hét kenniscentrum te maken op het gebied van 3D-printen/smart industry;
- ondernemingen te ondersteunen die circulair werken: materialen hergebruiken in plaats van verbruiken.

Optimaal ondernemingsklimaat

Om het ondernemingsklimaat in de Waarderpolder te optimaliseren, willen de contractpartners werken aan:

- optimale samenwerking met de ondernemers: Samen Doen;
- een sterke promotie en acquisitie van de Waarderpolder;
- een evenwichtige arbeidsmarkt en aansluiting van onderwijs op het bedrijfsleven;
- duurzaam ondernemen;
- goede bereikbaarheid van de Waarderpolder en haar bedrijven en instellingen;
- een veilig bedrijvenpark Waarderpolder.

Samen Doen via Parkmanagement nu...

De oprichting van de Stichting Parkmanagement Waarderpolder heeft de innige samenwerking tussen overheid en bedrijfsleven structuur en status gegeven. De stichting wordt ingezet om professioneel en integraal te sturen op het beheer van de Waarderpolder en dit te laten uitvoeren vanuit één centrale organisatie, met als doel: het verkrijgen en behouden van het gewenste voorzieningen- en kwaliteitsniveau, grotere kosteneffectiviteit en het bewaken van een goed ondernemingsklimaat. Dankzij heldere keuzes in het verleden weten de ondernemers waar zij aan toe zijn en nemen zij via de BIZ (Bedrijven Investerings Zone) collectief hun verantwoordelijkheid ten aanzien van de eerste prioriteit; sociale veiligheid in het gebied. Op deze wijze zijn kwalitatief beheer en goede collectieve

voorzieningen voor de komende jaren geborgd. Verder zijn er dankzij saneringen en investeringen nieuwe arealen bedrijfsgrond aan het gebied toegevoegd. Met de oplevering van de Noordkop in 2014 is het laatste onontgonnen gebied van de Waarderpolder bouwrijp gemaakt. Hiermee zijn de fysieke investeringen in ruimte en infrastructuur grotendeels afgerond.

... en in de toekomst:

Dit betekent ook dat een nieuwe fase is aangebroken waarin meer focus op het ondernemingsklimaat en voortzetting van economische versterking verwacht zal worden. Om een toonaangevend bedrijventerrein te blijven en de behaalde resultaten te borgen is het noodzakelijk dat de Waarderpolder klaar is voor de toekomst. Dit betekent dat Parkmanagement hierop moet anticiperen en zijn taken moet herijken, actualiseren en uitbreiden.

Het gemeentelijke coalitieprogramma 'Samen Doen!' streeft ook voor de Waarderpolder, naar meer regie vanuit het gebied zelf waaronder het beheer van de openbare ruimte en het aanhaken op regionale en MRA-brede kansen voor onderwijs en werkgelegenheid en het creëren van ruimte voor economische en duurzame transitie, innovatie, smart technologie, digitalisering en biobased en circulaire economie.

De uitvoerende taken van Parkmanagement zijn:

1. Uitvoering geven aan de afspraken - en waar mogelijk de ambities - uit het convenant.
2. Monitoren en verbeteren van de invulling van het Keurmerk Veilig Ondernemen.
3. Verduurzamen van het bedrijfsleven waaronder energiebesparing, -opwekking, -transitie en circulair.
4. Professionaliseren van de parkmanagementorganisatie waaronder de bundeling van parkmanagementdiensten op één centrale locatie.
5. Professionaliseren van gezamenlijke communicatie, positionering, gebiedsbranding en acquisitie, ten behoeve van het gebied.
6. Invulling geven aan verplichtingen uit het BIZ-ondernemersfonds en het streven naar uitbreiding van mogelijke aanvullende collectieve diensten.
7. Stimuleren en faciliteren van collectieve en functionele samenwerkingsverbanden met aantoonbare meerwaarde, zoals BIZ (veiligheid en mogelijk gebiedsbranding), Green Deal / Esco (duurzaamheid), 3D-MakersZone (innovatie en SMART technologie).

Inhoudsopgave

Inleiding: Intentieverklaring ondergetekenden (Convenantpartners)	9
Hoofdstuk 1. Aantrekkelijke bedrijvenpark met ruimte voor nieuwe bedrijvigheid	11
1.1 Herstructurering	11
Herstructurering, Ruimte en Regelgeving (inleiding)	
Herstructurering en openbare ruimte	
<i>Kader Afspraak</i>	
Regelgeving	12
Geluidzoning	
<i>Kader Afspraak</i>	
1.2 Ruimtelijk Beleid	12
Inrichting ruimte (inleiding)	
Ruimtelijke kwaliteit	13
Kunst in de openbare ruimte	
(Kader; voorbeeld, Watergang Waterpolder)	
Uitgifte kavels, herbestemming van bestaand vastgoed	
Huisvestingscoach	14
Woningbouw en wonen	
(Kader; voorbeeld Kwaliteitsimpuls; Woonboten en Woonwagens)	
Illegaal wonen	
<i>Kader Afspraak</i>	
Functiemenging	15
Horeca en Leisure	
(Kader; Bestemmingsplan omringende Recreatiegebied)	
Recreatie	
(Kader; Gewenste Functiemenging, bijstand Noordkop)	16
Tijdelijke functies	
<i>Kader Afspraak</i>	
Detailhandel	
<i>Kader Afspraak</i>	17
1.3 Ruimte voor nieuwe bedrijvigheid	17
Startups en het startup klimaat	
De nieuwe maakindustrie	18
Circulaire economie	
Hoofdstuk 2. Optimaal ondernemingsklimaat	18
2.1 Samen Doen ! (inleiding)	
Ondernemingsklimaat	19
<i>Kader Afspraak</i>	
2.2 Promotie	19
Positionering, Gebiedsmarketing en Acquisitie (inleiding)	
DNA, identiteit en economische vitaliteit	20
Positionering	21
Dienstverlening en Acquisitie	

(Kader; Marketinginstrumenten)	22
Gebiedsmarketing en USP's	
(Kader; USP's van de Waarderpolder)	
Regionale Samenwerking	23
Trend; een Nieuwe en Circulaire Economie	
Communicatie	
(Kader; Gebiedscommunicatie)	
<i>Kader Afspraak</i>	24
2.3 Duurzaamheid, Circulaire Economie en Technologie	24
Duurzaamheidsambitie (inleiding)	
(Kader; Energie door en voor de Waarderpolder en de Stad)	
Energiebesparing, -transitie en -opwekking	25
<i>Kader Afspraak</i>	
Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO)	
<i>Kader Afspraak</i>	
2.4 Onderwijs en Arbeidsmarkt	26
Samen doen! (inleiding)	
SMART-industrie, Innovatie, Technologie en een goed functionerende arbeidsmarkt	
(Kader; Move On!)	
Innovatief Beroepsonderwijs in de Waarderpolder	
Oude en Nieuwe Maakindustrie	27
(Kader; De Haarlemse identiteit: voorbeelden van MAAK, Hermaak en Innovatie)	
De betekenis van de Waarderpolder binnen de MRA en de Westas	
<i>Kader Afspraak</i>	
2.5 Bereikbaarheid	28
Infrastructuur, Verkeersveiligheid, Toegankelijkheid en Doorstroming (inleiding)	
Bereikbaarheid	
Fietsers	
<i>Kader Afspraak</i>	
2.6 Veiligheid	29
Schoon, Heel en Veilig (inleiding)	
Veilig	
(Kader; de BIZ werkt!)	
Schoon en Heel	
<i>Kader Afspraak</i>	
Hoofdstuk 3. Slotbepalingen	30

Inleiding:

Op ..... 2016 sluiten het College van Burgemeester en Wethouders van Haarlem en het georganiseerd bedrijfsleven, gevestigd in de Waarderpolder - en vertegenwoordigd door de Industrie Kring Haarlem (IKH) en VNO-NCW Metropool Amsterdam - met elkaar het Convenant Waarderpolder Samen Doen voor de periode 2016 - 2020. De historie van convenanten Waarderpolder gaat terug tot het jaar 2004. De succesvolle convenanten vormen de beleidskaders waarbinnen Parkmanagement Waarderpolder haar taken uitvoert. Ze leggen als uitvoeringsprogramma van de Economische Agenda Samen Doen de basis voor:

- samenwerking van gemeente en bedrijfsleven;
- doelstellingen van de herstructurering van de Waarderpolder;
- kwaliteit en borging van het ondernemingsklimaat in de Waarderpolder;
- toekomstbestendigheid en positionering van het bedrijventerrein.

De ondertekenende partijen stellen vast dat het naleven van de convenanten de samenwerking binnen de Waarderpolder op vele terreinen bevordert en waarborgt.

De ondergetekenden:

Verder te noemen: (de samenwerkende) 'Partijen'

De gemeente Haarlem, hierbij vertegenwoordigd door:

Mevrouw J. Langenacker, wethouder Economische Zaken, Sociale Zaken en Wonen.

Verder te noemen 'de gemeente'.

en

De Industrie Kring Haarlem (IKH), hierbij vertegenwoordigd door de heer B. Giebels

VNO-NCW Zuid-Kennemerland, hierbij vertegenwoordigd door de heer V. Wanders

Verder te noemen 'het georganiseerde bedrijfsleven'.

In aanmerking nemende dat:

- dit nieuwe convenant voortborduurde op de afspraken die zijn vastgelegd in de convenanten van 2004 en 2011;
- de gemeente en het georganiseerde bedrijfsleven elkaar als partners in het gebied hebben gevonden in Stichting Parkmanagement Waarderpolder, welke in dit convenant haar beleids- en afsprakenkader vindt;
- besluitvorming en gemeentelijke beleidskaders als onderlegger dienen voor dit convenant waaronder het Coalitieakkoord Samen Doen 2014-2018, de Economische en Duurzame Agenda, de Detailhandelsvisie, de Gebiedsvisie Oostradiaal en het Bestemmingsplan Bedrijventerrein Waarderpolder;
- de gemeente bij de uitvoering van de genoemde plannen afhankelijk is van voldoende door de gemeenteraad, dan wel door andere financierende partners, ter beschikking te stellen financiële middelen;
- het bedrijventerrein Waarderpolder door zijn ligging, inrichtingen en voorzieningen een onmiskenbaar economische en dynamische functie biedt voor de regio en de stad Haarlem;
- dat de ruim 1.000 bedrijven in de Waarderpolder een belangrijk aandeel bieden in de gevarieerde werkgelegenheid in Haarlem en omgeving;
- maatregelen en besluiten in het kader van bereikbaarheid en functiemenging zoals wonen, werken en detailhandel - en dan vooral helderheid ten aanzien van deze besluitvorming - van groot belang zijn voor de investeringsbereidheid van de private sector in dit gebied;
- het vastgestelde bestemmingsplan Bedrijventerrein Waarderpolder voldoende bescherming biedt voor de belangen van de gevestigde bedrijven;
- de reeds uitgevoerde, in gang gezette en geplande infrastructurele werken van vitaal belang zijn voor de bereikbaarheid van de Waarderpolder.

Verklaren het eens te zijn over de volgende onderdelen:

Hoofdstuk 1. Aantrekkelijk bedrijvenpark met ruimte voor nieuwe bedrijven

1.1 Herstructurering, Ruimte en Regelgeving

In 1997 heeft de gemeente samen met het bedrijfsleven een grootschalige herstructurering ingezet teneinde de Waarderpolder te revitaliseren, nieuwe economische functies aan te trekken en de werkgelegenheid te bevorderen. De economische functie van het bedrijventerrein staat voorop. Bedrijvigheid en intensivering van ruimtegebruik en werkgelegenheid liggen aan de basis van de herstructurering waarbij het streven naar optimale bereikbaarheid niet los is te zien van de bereikbaarheid van de stad. Dit heeft grote infrastructurele ingrepen tot gevolg gehad. De wens tot een kwalitatief beter werkklimaat en intensiever ruimtegebruik op het gebied van bedrijvigheid, onderwijs en gerelateerde activiteiten, leidt op dit moment tot afwegingen over de wijze van functiemenging in het gebied. Om de kwaliteit van de ruimte op peil te houden, wordt gebiedsgericht gewerkt. Hierdoor kunnen mogelijkheden om de regie in het beheer en onderhoud van de openbare ruimte meer in het gebied te leggen, beter worden benut. Stichting Parkmanagement Waarderpolder is hierin de uitvoerende partij. Hiernaast staat de positionering van de Waarderpolder als toonaangevend en vernieuwend voorbeeldbedrijventerrein in de regio, hoog op de agenda.

Herstructurering en Openbare Ruimte:

Het succes van de herstructurering kreeg in 2009 landelijke erkenning in de verkiezing tot beste geherstructureerde bedrijventerrein. In 2015 is dit succes bestendigd door Plabeka (Platform Bedrijven en Kantoren) dat de Waarderpolder eveneens selecteerde als beste geherstructureerde bedrijventerrein in de Metropoolregio Amsterdam.

De herstructurering van de Waarderpolder wordt voortgezet. Uitgangspunt voor het beleid is het toekomstbestendig ontwikkelen van een toonaangevend, toegankelijk, veilig, flexibel en functioneel bedrijventerrein. Intensivering van ruimtegebruik, een optimaal ondernemers- en vestigingsklimaat, functionaliteit en werkgelegenheid blijven hierbij de belangrijkste doelstellingen. De gemeente heeft het stimuleren van werkgelegenheid als hoogste prioriteit, de IKH streeft naar optimale bereikbaarheid en veiligheid in het gebied.

Het bestemmingsplan Bedrijventerrein Waarderpolder, de infrastructurele investeringen en het gronduitgiftebeleid van de gemeente, geven nog steeds prioriteit aan de groei van werkgelegenheid naar 20.000 arbeidsplaatsen. Wel heeft de gemeenteraad in de nota: 'Herijking grondexploitaties Waarderpolder' heldere keuzes gemaakt over de wijze van gronduitgifte en het geven van voorrang aan hergebruik van bestaand vastgoed.

Verder is de infrastructuur van het gebied vrijwel gereed. Met het afronden van het project Noordkop is de Waarderpolder ruimtelijk 'op orde'. Er ligt 14 hectare bouwrijpe bedrijfsgrond klaar voor de verkoop. De afgelopen periode heeft aangetoond dat herstructurering een continu proces is.

Het accent verandert wel. Prioriteiten verschuiven van herstructurering naar het in stand houden van een goed ondernemers- en vestigingsklimaat. Deze en de volgende paragrafen gaan hier nader op in.

Afspraak:

- *Partijen continueren de samenwerking en de eerder gemaakte afspraken met betrekking tot de herstructurering van de Waarderpolder;*
- *De regie van het beheer en onderhoud van de openbare ruimte wordt steeds meer in het gebied zelf gelegd. Deze wijze van gebiedsgericht werken wordt aangestuurd en uitgevoerd door Parkmanagement;*

Regelgeving:

(De gemeente en samenwerkende) Partijen erkennen het belang van minder regels en meer service. Dit is zowel één van de speerpunten van het Haarlemse coalitieakkoord, als van het Rijksbeleid. Hierbij past het streven naar vereenvoudiging van de uitgifte van kavels ten behoeve van de vestiging van nieuwe, dan wel de uitbreiding van bestaande bedrijven.

In het kader van de duurzaamheidsambities bij uitgifte van nieuwe kavels zijn extra verkoopvoorwaarden vastgelegd in de vorm van faciliterende en duurzame maatregelen.

Geluidzoning:

Partijen erkennen het belang van een vitale Waarderpolder met efficiënte benutting van de beschikbare geluidruimte. Dit vereist een werkwijze van geregisseerde dynamiek in plaats van 'wie het eerst komt, die het eerst maalt'. De transformatie naar een dynamisch beheerd industrieterrein vraagt om flexibiliteit én efficiëntie in de verdeling van geluidruimte.

Het geluidreductieplan en het bijbehorende zonebeheersplan richten zich zowel op de bedrijven die een overschot aan geluidruimte hebben, als op bedrijven en initiatieven die nu al een tekort aan geluidruimte hebben, of dit in de toekomst verwachten.

In het verleden heeft het toedelen van geluidruimte geleid tot onevenwichtige overschrijding van de maximaal toegestane geluidbelasting op een aantal bewakingspunten dat rond de Waarderpolder ligt. Bedrijven hebben een zekere hoeveelheid geluidruimte nodig om te kunnen functioneren met een reservering voor de toekomst. Geluidzoning moet daarom gezamenlijk worden opgepakt, optimaal worden verdeeld en gericht zijn op bedrijvengroei.

Om onnodig gebruik van geluidruimte te voorkomen worden maatwerkvoorschriften opgesteld bij meldings- en vergunningplichtige bedrijven, die 's avonds en 's nachts niet werken.

Deze voorschriften hebben tot doel om tijdens die uren de vergunde geluidruimte te beperken.

De hierdoor vrijkomende ruimte is toebedeeld aan enkele grote bedrijven die wel 's avonds en 's nachts werkzaam zijn en die hun activiteiten in de komende jaren tijdens die uren willen uitbreiden. Deze aanpassing van de (vergunde) geluidcontour in de zuidoosthoek van de Waarderpolder betekent met name voor de grotere bedrijven een verruiming van mogelijkheden.

Afspraak:

- *Partijen erkennen het belang van de herstructurering en vermindering van regelgeving;*
- *Het georganiseerde bedrijfsleven zegt haar medewerking toe in het vinden van flexibele geluidruimte in de geluidzoning;*

1.2 Ruimtelijk Beleid

Inrichting ruimte

Qua ruimte is Haarlem krap bemeten. Gemeente en het georganiseerd bedrijfsleven spannen zich gezamenlijk in om de kwaliteit van de openbare ruimte te verbeteren, zowel in investeringen, als in duurzaam materiaalgebruik en beheer en onderhoud.

Hiernaast is intensief en meervoudig ruimtegebruik één van de speerpunten van het gemeentelijke beleid. Het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Waarderpolder' biedt mogelijkheden voor een hogere kwaliteit van de bebouwde omgeving.

Verder zoeken de partijen oplossingen voor het faciliteren van servicegerichte en 'stedelijke functies', mits deze het ondernemen in het gebied niet belemmeren.

Ruimtelijke kwaliteit:

De kernwaarden van de Industrie Kring Haarlem (IKH) zijn geformuleerd als een 'Big Five' van uitvoeringsmaatregelen, te weten: Schoon, Heel, Veilig, Bereikbaar en Innovatief. Het streven naar een aanbod van meer collectieve diensten zoals duurzame 'green deals' en gezamenlijke gebiedspromotie, kan eveneens bijdragen aan een hoogwaardige invulling en de juiste uitstraling van enerzijds de bedrijven en anderzijds de openbare ruimte. Representatieve bedrijven worden gestimuleerd om zich op zichtlocaties vestigen, bijvoorbeeld aan de randen van het bedrijventerrein.

Kunst in de openbare ruimte:

Fraaie zichtlocaties en groene en/of onbebouwde stroken grond kunnen ruimte bieden aan kunstwerken. Dit voegt niet alleen kwaliteit toe, het past ook uitstekend binnen het beleid van Haarlem Cultuurstad. Op het grasveld het Woudplein, tussen IKEA en NS station Spaarnwoude, zijn al eerder grote fotodoeken geplaatst en ook de groenstrook waar de nu de Watergang is gepland, biedt een mooie zichtlocatie voor het plaatsen van wisselende kunstwerken.

Watergang Waarderpolder:

De realisatie van dit watersysteem is een voorbeeld van voegtijdige en goede ruimtelijke inpassing en draagt in grote mate bij aan de aantrekkelijke, hoogwaardige en duurzame buitenruimte van het bedrijventerrein. Hiermee is de trend gezet om duurzaamheid, water- en groenbeheer en het verhogen van de ruimtelijke kwaliteit, als vanzelfsprekend op te nemen in alle afspraken van gemeente en het georganiseerde bedrijfsleven. De toenemende verdichting van bedrijven en kantoren is gekoppeld aan groenblauwe compensatie waaronder het in 2015 aangelegde watersysteem. Dit systeem bestaat uit een watergang langs de Oostweg, die uitmondt in de Noordkop in het Spaarne. De centrale watergang dient als extra waterberging, secundaire blusvoorziening en moet tevens de wateroverlast van de bedrijven verminderen. De centrale watergang zal in de toekomst de Waarderhaven, het Penningsveer en de Amsterdamse Vaart met elkaar verbinden. De westelijke aftakking loopt langs de Waarderweg.

Uitgifte van kavels en herbestemming van bestaand vastgoed:

Partijen zetten het ingezette beleid ten aanzien van de uitgifte van kavels voort. Dit beleid houdt in dat gemeentelijke bouwkavels in de Waarderpolder alleen verkocht worden wanneer er een bezetting van 80 arbeidsplaatsen per hectare wordt gerealiseerd. Bevordering van de werkgelegenheid en intensivering van de beschikbare ruimte is hiervoor het onderliggende motief. IKH behoudt zich het recht voor om in voorkomende gevallen bij de gemeente te pleiten om af te wijken van dit beleid wanneer omstandigheden daar om vragen. Bijvoorbeeld wanneer het gaat om de uitbreiding van een bestaand bedrijf, of wanneer er met de komst van een nieuw bedrijf een indirecte 'spin off' aan werkgelegenheid mag worden verondersteld. Partijen spreken af deze gevallen op hun merites te beoordelen. Feit blijft dat deze werkgelegenheidseis niet geldt voor private kavels. Partijen zijn het met elkaar eens dat de huidige leegstand in de Waarderpolder niet opgelost kan worden door de verkoop van kavels, maar wellicht wel door (duurzame) herbestemming en het beter anticiperen op de behoefte van de nieuwe ondernemer. Om deze reden zal de gemeente Haarlem de uitgifte van grondkavels voorlopig temporiseren en pas instemmen met verkoop van kavels, als herhuisvesting niet mogelijk is (zie hiervoor de nota 'Herijking grondexploitaties Waarderpolder 2015'). Wel wordt erkend dat de uitgifte van kleinere kavels goed aansluit bij het DNA van Haarlem en past bij de prognoses van de toekomstige ondernemersbehoefte binnen de 'nieuwe economie'. Op dit moment wordt onderzocht of het verkleinen van kavels, door de aanleg van een nieuwe weg door - bestaande, grotere en nog uit geven - kavels heen, een optie is.

Huisvestingscoach:

Sinds 2014 geeft Parkmanagement opdracht aan een huisvestingscoach, die overaanbod van vastgoed tracht te voorkomen door met ruimtevragers op zoek te gaan naar huisvesting in bestaand vastgoed. De coach is het eerste aanspreekpunt voor ruimtevragers en organiseert het overleg met bedrijfsmakelaars. De coach kijkt met pandeigenaren naar mogelijkheden om zowel bekende, als verborgen leegstand, te vermarkten en deze direct beschikbaar te stellen voor tijdelijke en/of structurele verhuur. Partijen onderkennen het nut van deze aanpak en spannen zich gezamenlijk in om deze aanpak te continueren.

Woningbouw en wonen:

De Waarderpolder moet zich als bedrijventerrein kunnen blijven ontwikkelen. Dit betekent dat verdringing van bedrijven met milieuhinder niet acceptabel is. Milieugevoelige en voor bedrijven beperkende functies - zoals woningbouw en bewoning van bedrijfspanden - zijn om dezelfde reden ongewenst. In het kader van de gebiedsvisie Oostradiaal en in het licht van de Structuurvisie 2004, is de ontwikkeling tot een multifunctioneel knooppunt van het stationsgebied Spaarnwoude mogelijk, zolang dit het ondernemen in de Waarderpolder niet schaadt. Dit betekent dat wonen aan de zuidkant van de spoorlijn en grootschalige perifere detailhandel ten noorden van de spoorlijn, mogelijk is onder de randvoorwaarde dat dit detailhandel elders in de stad vervangt en woningbouw of wonen op de betreffende stadslocatie mogelijk maakt.

Dit vraagt om nadere uitwerking waarbij de in 2014 gemaakte afspraken worden gerespecteerd. Hieronder valt ook de randvoorwaarde dat bedrijven geen nadeel mogen ondervinden van toekomstige plannen.

Kwaliteitsimpuls openbare ruimte:

Woonboten:

In het kader van herstructurering heeft de gemeente in 2015 de Waarderhaven vergoot, verbreed en heringericht en de hier van oudsher gedoogde woonarken gelegaliseerd. Wonen in de Waarderpolder blijft ongewenst, maar gemeente en het georganiseerd bedrijfsleven streven er ook naar om de kwaliteit en aantrekkingskracht van de Waarderpolder te behouden en te versterken. Om deze reden worden noodzakelijke kwaliteitsimpulsen voor de openbare ruimte voortgezet.

Woonwagens:

Woonwagens in de Waarderpolder vallen onder het zogenaamde 'uitsterfbeleid'. Bestaande woonwagens worden gedoogd, maar mogen niet vervangen worden of nieuwe bewoners huisvesten. De gemeente zal hierop actief handhaven.

Illegaal wonen:

In de Waarderpolder worden bedrijfspanden incidenteel illegaal bewoond. Dit is voor het functioneren van het bedrijventerrein onwenselijk en het kan leiden tot onveilige situaties, omdat bedrijfsgebouwen bouwkundig ongeschikt zijn voor wonen. De gemeente onderkent haar taak om hier tegen op te treden. Parkmanagement en bedrijfsleven nemen eveneens hun verantwoordelijkheid en signaleren misstanden. Hiernaast wijzen ze ondernemers op de gevaren van illegale bewoning van bedrijfspanden.

Afspraak:

- *Het door de gemeente ingezette gronduitgifte beleid wordt onverminderd voortgezet;*
- *Partijen werken samen op het gebied van afgewogen uitgifte van gemeentelijke kavels waarbij ook de mogelijkheid tot verkoop van kleinere kavels wordt onderzocht;*
- *Partijen blijven bij het principe dat wonen in de Waarderpolder illegaal en ongewenst is;*

- *De gemeente onderkent haar taak om hierop te handhaven;*
- *Parkmanagement en bedrijfsleven nemen hun verantwoordelijkheid door illegale bewoning te signaleren en ondernemers te wijzen op de gevaren van illegale bewoning van bedrijfspanden;*

Functiemenging:

Het bestemmingsplan Bedrijventerrein Waarderpolder biedt kaders waarbinnen vormen van functiemenging - niet zijnde de functie wonen - mogelijk zijn. Functiemenging is een manier om dezelfde locatie en hoeveelheid grond intensiever te benutten door het combineren van verschillende soorten van economisch gebruik. Functiemenging kan de leefbaarheid, effectiviteit en kwaliteit van een gebied en zijn functies bevorderen. Tegen de achtergrond van nieuwe inzichten en de toenemende vraag naar intensief en meervoudig ruimtegebruik, onderzoeken de Partijen vormen van functiemenging. Hierbij worden ook functies van tijdelijke recreatieve aard en in de weekenden meegenomen. Partijen willen flexibel omgaan met nieuwe functies - niet zijnde wonen - mits ze waarde toevoegen en voldoen aan de randvoorwaarden.

Bij nieuwe functies ligt de prioriteit bij het creëren van ruimte voor vernieuwende, innovatieve, creatieve en economische concepten, het bevorderen van de werkgelegenheid en de versterking van de verbinding tussen onderwijs, arbeidsmarkt, duurzaamheid, circulaire economie en technologie. Nieuwe functies mogen het ondernemen niet beperken en creëren dus bij voorkeur toegevoegde waarde en bevordering van toekomstbestendigheid voor de Waarderpolder.

Uitgangspunt is en blijft; dat de Waarderpolder zich als bedrijventerrein verder kan ontwikkelen. Woningbouw en wonen zijn op grond van het bestemmingsplan Waarderpolder 2010 niet toegestaan.

Horeca en Leisure:

De wens om op aantrekkelijke wijze ruimte en invulling te geven aan horeca-, evenementen-, recreatie- en overige leisurefuncties is onverminderd groot. De Waarderpolder met zijn aangrenzende groene recreatiegebied, biedt hiervoor uitstekende kansen en het gebied krijgt er levendigheid en positieve naamsbekendheid voor terug. Evenementen zoals muziek- skate- dance- en 'Harley' festivals, vinden buiten kantoortijden plaats, maar kunnen toch overlast veroorzaken in de binnenstad. In het kader van meervoudig en efficiënt ruimtegebruik is de goed bereikbare, veilige Waarderpolder een prima alternatief, mits wordt zorggedragen voor handhaving op het gebied van overlast van zwerfvuil en parkeren.

Bestemmingsplan omringende Recreatiegebied:

Op dit moment wordt er een consoliderend bestemmingsplan 'Penningsveer' ontwikkeld voor het recreatiegebied Veerplas, Penningsveer en Schoteroog.

De noordelijke bestemming is gericht op natuurwaarden en de ecologische hoofdstructuur en biedt geen ruimte voor grootschalige recreatie en evenementen.

Bestaande bedrijfsmatige activiteiten zoals een manege, een jachthaven en eventuele toekomstige horeca worden vergund op basis van al bestaande rechten.

De Veerplas in het zuiden is een potentiële locatie voor verbetering van de natuur, maar (beperkte meerdaagse) recreatie blijft toegestaan.

Vergunningverlening voor bestaande grootschalige evenementen wordt eveneens voortgezet en past in het streven van multifunctioneel ruimtegebruik.

Recreatie:

De combinatie van bedrijvigheid en recreatieve functies is een ander voorbeeld van gewenste functiemenging die meervoudig gebruik en extra kwaliteit oplevert. Ook hier geldt dat recreatieve functies het functioneren van het bedrijventerrein niet mogen hinderen. Grootschalige ontwikkeling

van leisure zoals bij de Veerplas, levert geen beperkingen op voor het gevestigde bedrijfsleven, maar voegt juist waarde toe aan het bedrijventerrein en voorziet in een toenemende behoefte. De nieuwe Industribrug heeft bijvoorbeeld als neveneffect dat hierdoor de zo gewenste korte en aantrekkelijke fietsroute voor werknemers in de Waarderpolder wordt gecreëerd. Nieuwe recreatieve routes worden om de Waarderpolder gepositioneerd.

Gewenste functiemenging:

De vestiging van een bijstand in de Noordkop is een goed voorbeeld van effectieve functiemenging met toegevoegde waarde. De imkervereniging is verantwoordelijk voor het dagelijkse beheer en onderhoud van de Paddenstrook. Op deze manier heeft een stadse, recreatieve functie zijn plek gevonden in de Waarderpolder, terwijl deze functie ook een bijdrage levert aan het ecologische beheer van een deel van de openbare ruimte.

Tijdelijke functies:

Vergroting van de diversiteit en aantrekkingskracht geldt ook voor - tijdelijke - invulling en herbestemming van leegstaande panden en braakliggende terreinen. Op grond van de Experimentenwet van 2015 komen er steeds meer mogelijkheden om het overaanbod aan ruimte beter te benutten voor periodes van 5 tot 10 jaar.

Herbestemming voor kleinschalige bedrijvigheid, starters en zzp-ers, stimuleert vernieuwing en innovatie en levert werkgelegenheid op. Innovatieve ondernemers richten communities en samenwerkingsverbanden op, die opereren vanuit de meerwaarde van de deeleconomie en collectieve inzet. De bedrijfsvoering van deze ondernemers is gebaseerd op de wisselwerking tussen aanbod, afname en (gedeeld) gebruik in de directe omgeving.

Gemeente en bedrijfsleven streven ernaar om blijvende opvolging te geven aan succesvolle en aansprekende voorbeelden, zoals het inspirerende 'MAAK' en de 3D-MakersZone.

Afspraak:

- *Partijen streven naar intensief en meervoudig ruimtegebruik en functiemenging (niet zijnde wonen en woningbouw) mits die het ondernemen niet schaden;*
- *Partijen onderzoeken de mogelijkheden van - ook tijdelijke - vestiging van vernieuwende, innovatieve, creatieve en economische concepten;*
- *Partijen kijken hierbij ook naar waarde toevoegende functies die in de weekenden plaatsvinden zoals evenementen en - tijdelijke - activiteiten van recreatieve aard;*
- *Partijen streven naar het creëren van de daadwerkelijke verbinding tussen onderwijs, technologie, duurzaamheid, circulaire economie en arbeidsmarkt;*

Detailhandel:

Conform de uitgangspunten van het bestemmingsplan uit 2010, biedt de Waarderpolder geen ruimte aan detailhandel, ténzij deze ondersteunend is en meerwaarde toevoegt aan het voorzieningen- en welzijnsniveau ten behoeve van de bestaande bedrijven. Hetzelfde geldt voor grootschalige detailhandel, met uitzondering van Gamma en IKEA.

In 2015 heeft de gemeenteraad het ontwerp Detailhandelsvisie vastgesteld. Deze visie is in het voorbereidingstraject besproken met het IKH-bestuur dat onder voorwaarden heeft ingestemd met de vestiging van volumineuze detailhandel in de - oorspronkelijk voor kantoren aangewezen - omgeving van station Spaarnwoude. De gemeente is er verantwoordelijk voor dat dit proces objectief en transparant verloopt.

Op deze wijze creëert de Waarderpolder 'wisselruimte' voor ruimte vragende functies die op dit moment elders in de stad woningbouw belemmeren. Ook nu geldt dat de vestiging van deze functies geen beperkingen mag opleveren voor het ondernemen. Hiernaast moet goede verkeersafwikkeling van

mogelijk extra verkeer worden gegarandeerd en mogen er geen woningen boven bedrijfs- en winkelpanden worden gerealiseerd. De verruiming van het beleid betekent dat in de Waarderpolder aan de noordkant van de spoorlijn - onder voorwaarden - uitbreiding van volumineuze detailhandel mogelijk wordt.

Het gaat om het volgende gebied:

- Grens noordzijde: terrein IKEA;
- Grens zuidzijde: spoor;
- Grens westzijde: kruising Laan van Decima/Jan van Krimpenweg;
- Grens oostzijde: Camera Obscuraweg.

Afspraak:

- *De gemeente verruimt - onder de voorwaarden van het georganiseerd bedrijfsleven - het beleid inzake grootschalige detailhandel, waaronder ook Gamma en IKEA;*
- *Partijen blijven bij het principe dat woningbouw in de Waarderpolder ongewenst is;*
- *Partijen zullen vormen van functiemenging (niet zijnde wonen en woningbouw) op hun merites beoordelen, mits het ondernemen hierdoor niet gehinderd wordt;*
- *Nieuwe afwegingen over functiemenging in de Waarderpolder en over de in het bestemmingsplan mogelijk gemaakte vrijstelling voor park faciliterende activiteiten zijn alleen toegestaan indien ze:*
  - *meerwaarde bieden aan het voorzieningenniveau ten behoeve van bedrijven;*
  - *de planologische en stedenbouwkundige samenhang met de stad bevorderen;*
  - *geen schade toebrengen aan de belangen van bedrijven;*

1.3 Ruimte voor nieuwe bedrijvigheid

De opkomst van de nieuwe economie is in de Waarderpolder duidelijk zichtbaar. De kansrijke innovatieve en vernieuwende ideeën sluiten naadloos aan bij het DNA van Haarlem, en verdienen extra aandacht. In de nieuwe economie hebben subgroepen hun eigen kenmerken en toegevoegde waarde voor de stad. De convenantpartners willen het potentieel van de nieuwe economie benutten.

Startups en het startup klimaat:

Startups zorgen voor innovatie en dat stimuleert de economie. Bovendien hebben innovaties vaak een duurzaam karakter en leiden ze tot nieuwe banen. Scale ups zijn startups die na 5 jaar al een omzet

van 5 miljoen dollar boeken (definitie Deloitte). De convenantpartners zetten niet alleen stevig in op een goed ondernemingsklimaat voor startups en scale ups in de Waarderpolder, maar ook in de regio.

Daarbij valt te denken aan een faciliterende rol in het maken van combinaties tussen corporates en startups. Zo is in 2014 Haarlemvalley gestart. De gemeente faciliteert dit lokale initiatief. Jaarlijks kunnen startups via *Present Your Startup* meedingen naar de prijs voor de meest innovatieve startup van Haarlemvalley. In 2015 waren dat er maar liefst vijftig.

Nuttig voor startups, maar ook voor andere bedrijven; Haarlem loopt voorop op het gebied van open en big data. Als eerste gemeente in Noord-Holland had Haarlem een open dataportaal op haar website. Zij wil zich verder ontwikkelen als Smart City en werkt hierbij samen aan smart oplossingen voor uitdagingen in het publieke domein met innovatieve bedrijven in de stad.

De nieuwe maakindustrie:

Smart industry met trends als het internet der dingen en robotica bieden nieuwe mogelijkheden voor innovatieve businessmodellen. Door dalende kosten van materiaal en gereedschap, de beschikbaarheid van informatie via snelle en goedkope computers en de opkomst van digitale fabricagetechnieken als 3D-printers en lasercutters kan iedereen zijn eigen fabrikant, ontwikkelaar en ondernemer worden. Een van de zichtbaarste Haarlemse initiatieven zijn MAAK Haarlem en de 3D-Makers Zone in de Waarderpolder.

De initiatiefnemers van de 3D-Makers Zone haalden in 2015 in samenwerking met de gemeente via het Platform Regionale Economische Stimulering (PRES) 150.000 euro subsidie binnen. Bij de 3D-Makers Zone kunnen MKB-bedrijven kennis en ervaring opdoen met 3D-printtechnieken en samenwerken met kennis- en onderwijsinstellingen. Het is de ambitie van Haarlem dat 3D-Makers Zone op het Maakterrein hét kenniscentrum en Fieldlab worden op het gebied van 3D-printen en smart industry in de MRA voor ondernemers, studenten en andere partijen.

Circulaire economie:

Binnen duurzaam ondernemen wordt het principe van de circulaire economie gezien als een belangrijk nieuw cluster voor de Haarlemse economie. Het gaat om het *gébruik* van hulpbronnen in plaats van het *vérbuik*. Anders dan in het lineaire systeem van nu, waarin grondstoffen worden omgezet in producten die aan het eind van hun levensduur worden vernietigd, staan hergebruik en waarde creatie centraal; vernietiging wordt vermeden. Dat geldt voor materialen, energie, en leefmilieu, maar ook voor menselijke, sociale hulpbronnen en waarden.

Met Dopper en StayOkay Haarlem als boegbeelden past de circulaire economie goed bij het DNA van Haarlem. In 2015 is met Circus Circulair Festival als katalysator gestart met een intensieve gezamenlijke inzet op de circulaire economie van Haarlem.

Hoofdstuk 2. Optimaal Ondernemingsklimaat

2.1 Samen Doen!

De gemeente handelt in de geest van het coalitieakkoord Samen Doen! en onderkent - samen met het georganiseerd bedrijfsleven - de meerwaarde van doelgerichte, goed samenwerkende partijen. De herstructurering van de Waarderpolder gaat onverminderd door. Dankzij de succesvolle herstructurering kent de Waarderpolder de hoogste werkgelegenheid per vierkante meter in de metropool. Hiernaast is er groeiende aandacht voor kwaliteitsaspecten die het imago, de onderscheidende meerwaarde en de slagkracht van de Waarderpolder verbeteren.

Aansprekende voorbeelden op dit gebied zijn: de opzet van Parkmanagement; collectieve beveiliging en BIZ; de voortzetting van de programma's innovatie, Maak, duurzaamheid en circulaire economie; de productie van gericht en wervend promotie- en acquisitiemateriaal.

Het succes van de herstructurering Waarderpolder is te danken aan de goede afspraken en innige samenwerking tussen gemeente en IKH. Hieruit is de oprichting van Stichting Parkmanagement Waarderpolder in 2009 voortgekomen. Parkmanagement initieert collectieve producten zoals beveiliging, bewegwijzering, afvalverwerking en energieleverantie. De prioriteit ligt nu bij de 'Big Five': Schoon, Heel, Veilig, Bereikbaarheid en Innovatie, maar de gemeente en IKH zoeken bewust naar manieren om de gedeelde verantwoordelijkheid en cohesie tussen de gebruikers van het gebied te bevorderen.

Professionele (gebieds-)communicatie - waaronder de website waarderpolder.nl - stimuleert onderlinge samenhang, jaagt initiatieven en - regionale - samenwerking aan, bevordert het zakendoen en levert toegevoegde waarde aan bredere economische versterking, groei en werkgelegenheid. Parkmanagement voorziet in een balie voor ondernemers en heeft bovendien de rol van intermediair, aanjager en uitvoeringsorgaan. Hierdoor wordt de cohesie, kwaliteit, duurzaamheid, innovatie en gebiedspromotie, bewaakt, gecoördineerd en bevorderd.

Ondernemingsklimaat:

Bij een initiatiefrijk, prettig en productief ondernemingsklimaat, hoort vermindering van regeldruk en het nemen van gedeelde en collectieve verantwoordelijkheid door de ondernemers zelf.

Het gemeentelijke coalitieakkoord Samen Doen! onderschrijft het grote belang van stimulering van netwerken, de uitwisseling van kennis en ervaring en de directe relatie hiervan met bedrijfsinnovatie en economische groei.

Parkmanagement sluit aan op het gemeentelijke gebiedsgerichte beleid en de dienstverlening aan bedrijven. Ook functioneert Parkmanagement als centraal loket voor het bedrijfsleven. Gemeente en IKH erkennen het belang van een vaste bedrijfsaccountmanager; enerzijds als direct aanspreekpunt bij de gemeente, anderzijds ten behoeve van de begeleiding van publiekrechtelijke trajecten.

- Afspraak: <i>Partijen spannen zich in om de aanstelling van een vaste bedrijfsaccountmanager binnen de formatie als direct aanspreekpunt bij de gemeente te realiseren;</i>   - <i>Partijen zetten eerder gemaakte afspraken hierover onverminderd voort;</i>

2.2 Promotie

Positionering, Gebiedsmarketing en Acquisitie

De Waarderpolder biedt nog 14 hectare aan beschikbare kavels waarvoor een vestigingsvoorwaarde geldt van 80 arbeidsplaatsen per hectare. De grondprijs per m² ligt hoger dan bij concurrerende bedrijventerreinen in de regio. De hoge m² prijs en het arbeidsplaatscriterium maakt de Waarderpolder minder aantrekkelijk voor vestigers die geen binding hebben met Haarlem. Een hoge grondprijs is zelden doorslaggevend voor bedrijfsvestiging. Toch zullen grote en (inter-)nationale ruimtezoekers zich eerder vestigen op een minder onderscheidend bedrijventerrein met lagere grondprijzen (bijvoorbeeld rondom

Schiphol). Snelle planologie is wél een doorslaggevende factor voor bedrijfsvestiging, evenals een gedifferentieerd aanbod van kavels met de 'juiste oppervlakte'. Deze behoefte vraagt om een flexibele overheid die actief faciliteert en ontwikkelingen mogelijk te maakt.

De gevestigde bedrijven tonen aan dat de Waarderpolder een regionaal en servicegericht bedrijventerrein is, waar lokale en regionale - en enkele bijzondere internationale - ondernemers zich vestigen en kunnen groeien. Er zijn veel (ook startende) regionale bedrijven groot geworden in de Waarderpolder (waaronder Vialis, Teva, Jopen en MSD). Als gevolg van de herstructurering kent de Waarderpolder de hoogste werkgelegenheid per vierkante meter. Toch moeten we constateren dat het afgelopen decennium er weinig nieuwe bedrijven met 50 arbeidsplaatsen of meer zijn bijgekomen (zoals Evoswitch, Ikea en DNP). Het totale aantal arbeidsplaatsen in de Waarderpolder is de afgelopen jaren gelijk gebleven; circa 14.500. De gemeente wil zowel de werkgelegenheid laten groeien naar 20.000 arbeidsplaatsen, als het aantal bedrijven in Haarlem, c.q. de Waarderpolder doen toenemen. Dit betekent dat ingezet moet worden op de gebiedspromotie en -marketing van de Waarderpolder en een onderscheidende positionering in de regio. De Waarderpolder moet zijn sterke kanten daarvoor claimen.

Er bestaan verschillende methodes en middelen om een bedrijventerrein zoals de Waarderpolder goed in de markt zetten. Een sterke identiteit - het DNA - ligt echter altijd aan de basis. Dit DNA zorgt voor een duidelijk profiel waardoor het makkelijker wordt om 'gewenste' bedrijven aan te trekken. Andersom zoeken bedrijven zelf ook naar de meest gunstige locatie om prettig en effectief te kunnen ondernemen (soort trekt ook hier soort aan, zowel aanvullend als concurrerend). De positionering van Haarlem en de Waarderpolder wordt meegenomen in de gemeentelijke economische beleidskaders en convenanten, zoals de Economische Agenda en dit convenant waarin samenwerkingsafspraken tussen de gemeente en het georganiseerd bedrijfsleven/IKH zijn vastgelegd voor de periode 2016 - 2020.

DNA , identiteit en economische vitaliteit:

Er is groeiende aandacht voor kwaliteitsaspecten die de onderscheidende meerwaarde, het ondernemingsklimaat en het imago van de Waarderpolder kunnen verbeteren. Het gaat hierbij met name om de aansluiting van de Waarderpolder op het onderscheidende DNA van Haarlem en de grote toegevoegde waarde van het bedrijventerrein voor de stad en de regio.

Maatschappelijke trends zoals globalisering, individualisering, vergrijzing en technologische ontwikkelingen, leiden tot transformatie en vragen om gevarieerde en kwalitatief hoogwaardig bedrijventerreinen. Ruimte voor ondernemerschap is een randvoorwaarde om te komen tot innovatie en economische dynamiek. Economische vitaliteit en toekomstbestendige groei, betekent ook dat bedrijventerreinen de bedrijvigheid waar ze 'goed in zijn' moeten koesteren. De huidige economie vraagt wel om scherpe keuzes in 'wat' een bedrijventerrein wél wil zijn en wat niet; waarin het zelf wil excelleren en waarin het complementair wil zijn aan andere bedrijventerreinen in de regio. Ook hiervoor is het belangrijk om het DNA van Haarlem, de Metropoolregio Amsterdam en de Waarderpolder zelf, te identificeren. Op deze manier kan Waarderpolder zich scherp positioneren in de regio en de meest effectieve richting voor de toekomst bepalen. Dit betekent dat we niet alleen de prioritaire functies van de Waarderpolder herkennen, maar ook dat we een beeld hebben van de onderscheidende kernwaardes en accenten, de regionale uitstraling die hierbij past en de keuzes die vervolgens gemaakt kunnen worden om als bedrijventerrein klaar te zijn voor de toekomst.

Positionering:

Anno 2015 is het accent op de fysieke herstructurering in belangrijke mate verschoven naar de inzet op een optimaal ondernemers- en vestigingsklimaat in de breedste zin van het woord. De Waarderpolder onderscheidt zich door zijn uitstekende en servicegerichte Parkmanagement en de grote diversiteit in bedrijven, zowel groot als klein, regionaal én internationaal en opvallend vaak in de minder traditionele sectoren. Om deze onderscheidende positie te borgen en door te ontwikkelen kan de Waarderpolder toekomstbestendige kernwaarden benoemen en uitdragen. Dit kan bijvoorbeeld door aansluiting te zoeken op het aantrekkelijke stedelijke milieu van Haarlem en kernwaarden zoals;

- kleinschaligheid en kwaliteit;
- de menselijke maat;
- ruimte voor innovatieve, lokale en regionale bedrijven; waaronder MKB en ZZP.

De Waarderpolder positioneert zich hiermee met toegevoegde waarde op lokaal en regionaal niveau. Ondernemers in de Waarderpolder kunnen via een draagvlakmeting - voorafgaand aan het besluit onder de wet BIZ tot de verlenging en uitbreiding van de BIZ-regeling - in 2017 zelf beslissen of - en eventueel hoe - Parkmanagement inzet kan leveren op de positionering en gebiedsmarketing van de Waarderpolder.

Diverse (inter)nationale bedrijven in de Waarderpolder lopen voorop op het gebied van globalisering en passen de internationaal georiënteerde en technologische gevolgen hiervan toe. Professionele werving van nieuwe internationale bedrijven is - afgezet tegen de grote investeringen en onzekere opbrengstprognoses - een (te) grote opgave voor Haarlem.

(Inter)nationale bedrijven willen zich in de Waarderpolder vestigen vanwege de gunstige ligging ten opzichte van Amsterdam en Schiphol, de goede infrastructuur binnen de Westas (A9, A5, N201 en) en de goede voorzieningen voor expats.

Het kwalitatieve karakter van de Waarderpolder is niet alleen aantrekkelijk voor multinationals, ook de innovatieve bedrijven van de zogenaamde 'Nieuwe Economie' voelen zich hier thuis. Dit zijn de ambachtelijke oude én nieuwe Maak-bedrijven, de creatieve en mediasector en de 'schone' technologische sector; met bedrijven in IT, robotisering, security, clean-tech, duurzaamheid, circulaire economie en in de toekomst wellicht ook het zeer gewenste en hierop voorbereidende - technologische - beroepsonderwijs.

Actieve acquisitie van bedrijven is gericht op dit type bedrijven, dat tevens binding heeft met Haarlem en de regio. Op deze wijze kunnen Haarlem en Waarderpolder zich onderscheiden van Amsterdam met zijn sterke dienstensector, of van de - aan de Waarderpolder complementaire - Haarlemmermeer, die zich juist onderscheidt op het gebied van transport, logistiek en Schiphol - en zelfs van het naast Schiphol geplande, innovatieve en volledig circulaire bedrijventerrein 'STP Valley' (voorheen Park 2020).

Dienstverlening en Acquisitie:

De gemeente Haarlem verstaat onder acquisitie; het werven van nieuwe bedrijven en vestigers die via gemeentelijke dienstverlening, zo optimaal mogelijk worden gefaciliteerd. Dit houdt in dat de gemeentelijke afdeling Dienstverlening en Vastgoed, de ruimte vragende bedrijven zo goed mogelijk begeleidt door het proces van regel- en vergunningverlening, gronduitgifte en kavelverkoop.

Naar buiten toe promoten de medewerkers van de afdelingen Economie en Cultuur (EC) en Grondzaken (GOB) de Waarderpolder en positioneren ze het bedrijventerrein waar mogelijk als gunstige vestigingslocatie.

Deze positionering vindt plaats binnen de netwerken van overheid en bedrijfsleven. Het netwerk van de overheid ligt voornamelijk in de Metropoolregio Amsterdam en de Westas / regio Zuid-Kennemerland. Voorbeelden hiervan zijn de goede contacten met de Westpoort en de Haarlemmermeer. Ook de Amsterdam Economic Board is een belangrijke partner (mede door de krachtige triple helix organisatie van overheden, bedrijven en kennisinstellingen) om de Waarderpolder als onderscheidend bedrijventerrein onder de aandacht te brengen.

Marketinginstrumenten:

faciliteren = dienstverlening; deze rol ligt onder andere bij de gemeente Haarlem en Parkmanagement;

promotie = het onder de aandacht brengen, tonen, vertellen, niet persé met een commercieel doel;

marketing = het letterlijk en commercieel 'in de markt zetten', met als doel het verkopen van kavels;

profilering = een vorm van promotie o.b.v. onderscheiding en dit ook uitdragen; 'be good en tell it';

positionering = het onderscheidend in stelling brengen t.o.v. de omgeving (o.b.v. USP's, Unique Selling Points); het betreft hier specifieke en unieke productkenmerken, in relatie tot wat anderen aanbieden; Haarlem en de Waarderpolder kunnen bijvoorbeeld USP's inzetten zoals;

- vereenvoudiging van vergunning verstrekking en regelgeving door de gemeente;
- dienstverlening van Parkmanagement, de 'Big Five', collectieve beveiliging en de BIZ;
- voortzetting van de programma's; innovatie, Maak, duurzaamheid en circulaire economie.

acquisitie = actieve, gerichte werving van - nieuwe - klanten of bedrijven (gemeente en Parkmanagement); onderscheidende (commerciële) diensten kunnen als USP worden ingezet (Parkmanagement).

Gebiedsmarketing en USP's:

Voor de Waarderpolder gaat het om gebiedsmarketing; het product is het bedrijventerrein zelf, dat via de uitgifte van kavels gevuld moeten worden met - bij voorkeur - gewenste en versterkende bedrijven. (Enige) sturing hierop is mogelijk, voornamelijk op basis van positionering en profilering en met behulp van het stellen van randvoorwaarden, gebiedsmarketing en gerichte acquisitie (kader marketinginstrumenten).

Met de 'Big Five' van kernwaarden positioneert de Waarderpolder zich als modern en servicegericht bedrijventerrein op basis van de USP's: Schoon, Heel, Veilig, Innovatief en Bereikbaar.

Deze 'Big Five' is geformuleerd door de IKH en wordt uitgevoerd door Parkmanagement, onder andere via

de collectieve BIZ-regeling. Hiernaast is de IKH zich sterk bewust van het belang van de nieuwe economie, die vraagt om nieuwe randvoorwaarden, zoals technologische kennis, internationalisering en arbeidsmobiliteit, duurzaamheid, circulaire economie en nieuwe vormen van communicatie, connectiviteit en communities en de nabijheid en onderlinge uitruil van voorzieningen, producten en diensten.

Unique Selling Points (USP's) van de Waarderpolder:

De onderscheidende kernwaarden van de Waarderpolder - ook wel USP's genoemd - waarop het bedrijventerrein de Waarderpolder wordt gepositioneerd, zijn;

- gunstige ligging; dichtbij de A9, Schiphol en de nabijheid van de historische binnenstad van Haarlem;
- diversiteit van de ondernemers die gevestigd zijn in de Waarderpolder; van groot naar klein en in diverse sectoren;
- innovaties die in het gebied plaatsvinden, zoals;
  - de 3D-Makerszone, die mede door de gemeente tot stand is gekomen;
  - de voortrekkersrol die de Waarderpolder nu al inneemt op het gebied van technologie, duurzaamheid, circulaire economie en biomassa;
- hechte samenwerking tussen overheid en bedrijfsleven; ondernemers en bedrijven in het gebied hebben via Parkmanagement korte lijnen met elkaar en met de gemeente;

- Parkmanagement zet zich in voor een optimaal vestigingsklimaat voor ondernemers; dit betreft onder andere dienstverlening op het gebied van veiligheid, huisvesting, duurzaamheid en arbeidsmobiliteit.
- nauwe samenwerking tussen de gemeente Haarlem en het Expatcenter Amsterdam.
- korte lijnen tussen onderwijsinstellingen en bedrijfsleven via een eigen Stagebureau

Regionale Samenwerking:

Stad en regio zijn sterk van elkaar afhankelijk en Haarlem speelt actief in op regionale samenwerking en het versterken van de gezamenlijke economische kracht. De positionering van Haarlem, Zuid-Kennemerland en de MRA is vastgelegd in de Structuurscan Zuid-Kennemerland en in de Visie MRA-Westas tot 2020, die als uitgangspunt heeft: "lokaal doen wat lokaal kan en regionaal doen wat moet".

Vanwege de economische samenhang bestaat er vergaande structurele samenwerking in regionale economische programma's, zoals de PRES (Platform Regionale Economische Samenwerking) en Plabeka (Platform Bedrijven en Kantoren). Omgekeerd krijgen Haarlemse initiatieven zoals de 3D-MakersZone, Start Up Haarlem en Haarlemvalley, ondersteuning vanuit de (Metropool)regio en de Westas.

Trend; een Nieuwe en Circulaire Economie:

Binnen het rijksbeleid - dat stevig inzet op economische topsectoren zoals logistiek en duurzaamheid - is de ontwikkeling van de Westas één van de speerpunten, die tevens een antwoord moet bieden op de steeds hoger wordende stedelijke druk en het schaarser worden van grondstoffen. Dit betekent dat de MRA-overheden intensief gaan samenwerken om een circulaire metropool te realiseren. Vanuit de visie op een circulaire economie en het toevoegen van extra waarde, wordt de Westas gezien als een sterk groeiende internationale 'hub', 'die de knoop van netwerken en stromen moet samenbrengen tot een plek voor het accommoderen van een regionale circulaire economie'.

De regionale samenwerking heeft de komende jaren een enorme focus op de Circulaire Economie (hergebruik, gesloten kringlopen en het principe van Make-Use-Re.use). Verder kent het gebied een integrale opgave met grote kansen op het gebied van logistiek, ofwel; tussen logistiek, handel, maakindustrie en andere economische activiteiten en het ontwikkelen van nieuwe combinaties hiertussen. Deze nieuwe ontwikkelingen worden onder andere gevoed door de kansen die voortkomen uit de goede infrastructuur (A9, A5, N201, Schiphol) en de grote potentie van werklocaties waar nog voldoende ruimte is voor groei.

Kortom; voor een toekomstbestendige Waarderpolder betekent dit, dat de inzet op een Circulaire Economie en de bijbehorende sector 'Clean-Technology' bijzonder kansrijk en renderend zal zijn.

Communicatie:

Vanaf 2014 investeert Parkmanagement in versterking van de eigen identiteit en verbetering van de communicatie en dialoog. Enerzijds door de inzet van een eigen communicatieadviseur, anderzijds door het aanstellen van een relatiebeheerder, die nieuwe ondernemers in de Waarderpolder verwelkomt, de parkmanagementdiensten toelicht en het nut en de noodzaak van de BIZ onder de aandacht brengt. De gemeente streeft in haar werkwijze naar een meer gebiedsgerichte aanpak. Hierin past ook het besluit om de gebiedsgerichte communicatie bij Parkmanagement neer te leggen. Parkmanagement spreekt immers 'de taal' van de gebruikers in het gebied. De IKH ziet een rol voor Parkmanagement in de communicatie van de uitvoerende taken. De rol van consequente, gebiedsgerichte communicatie in de Waarderpolder wordt steeds belangrijker.

Gebiedscommunicatie:

Na de brand onder de Schoterbrug heeft Parkmanagement bewezen in dit soort situaties haar rol te kunnen pakken en de juiste toon te kunnen vinden voor 'crisiscommunicatie'.

Het bestuur is zich bovendien bewust van het belang van zichtbaarheid van de organisatie met de hierbij behorende communicatie. De in 2014 gestarte themabijeenkomsten en de breed opgezette 'Waarderpolderborrel nieuwe stijl' worden dan ook voortgezet.

Afspraak:

- Partijen zoeken naar samenhang tussen bedrijven, promotie en acquisitie en de versterking hiervan;
- Partijen spannen zich gezamenlijk in ten behoeve van doelgerichte promotie en acquisitie, mede ter versterking van de oude en nieuwe maakindustrie en de overige bestaande en nieuwe bedrijvigheid; De komende jaren ligt het accent nog meer op het verder ontwikkelen van:
  - de parkmanagementorganisatie en gebiedsgerichte parkcommunicatie;
  - positionering en promotie van het bedrijventerrein en acquisitie van gewenste bedrijven;
  - verbetering van ondernemingsklimaat en ondersteunende collectieve diensten;
  - (circulaire) duurzaamheid, innovatie, (clean) technologie en digitale ontwikkelingen;
- Partijen komen overeen dat zij gezamenlijk nieuwe projecten initiëren zodra er zich kansen voordoen;
- Partijen spannen zich in om actief en gezamenlijk deel te nemen aan regionale samenwerkingsprojecten op het gebied van innovatie, technologie, duurzaamheid, onderwijs en arbeidsmarkt en met name ook het verbinden van onderwijs (instellingen en stages) en arbeidsmarkt (bedrijfsleven);

2.3 Duurzaamheid, Circulaire Economie en Technologie

Duurzaamheidsambitie

Overheden, kennisinstellingen, het bedrijfsleven en private partijen, spannen zich samen in om de (ook internationale) concurrentiepositie en economische groei van de Metropoolregio Amsterdam te behouden te versterken en toekomstbestendig te maken.

De duurzaamheidsambitie van de gemeente Haarlem is vastgelegd in het Klimaatconvenant 2030. Lokaal, regionaal en metropool breed vereist deze ambitie een nieuwe mentaliteit en een omslag in denkwijzen en gedrag. Onderzoek wijst uit dat verduurzaming niet alleen noodzakelijk en urgent is, maar dat het ook een enorme toegevoegde waarde heeft voor economische vitaliteit en groei. Het biedt mogelijkheden voor cross-overs tussen onderwijs, werkgelegenheid, mobiliteit, digitalisering en economie en er liggen nieuwe kansen en uitdagingen op het gebied van energie, (her)gebruik -transitie en -opwekking. Het metropoolbrede streven naar duurzaamheid, op basis van een circulaire en biobased economie, vraagt om een andere, slimmere benadering van ruimtelijk beleid en vernieuwend en intensief gebruik van - openbare - ruimte. Door de ondertekening van het Klimaatconvenant 2030 onderstrepen Partijen dit belang en spannen ze zich gezamenlijk in, om de doelstellingen van het beleid te halen.

Energie door en voor de Waarderpolder en de Stad:

- Het bodemenergieplan Waarderpolder, dat tot doel heeft om ondergrondse bodemenergiesystemen ruimtelijk te ordenen en het potentieel 'warmte-koude energie' optimaal te benutten.
- Lokaal maatwerk via de biogascentrale op Schoteroog die 100% groene gas levert aan bedrijven zoals bijvoorbeeld Connexion, de gemeente en de provincie Noord-Holland.
- Bedrijven die werken met duurzame verpakkingen en energiezuinig transport. Deze bedrijven recyclen producten en produceren bijvoorbeeld:
  - energie uit afval
  - werkkleding uit gerecycled textiel
  - waterflesjes uit gerecycled afval

- composietmateriaal uit natuurlijke vezels
- energie uit het bijproduct vet

Energiebesparing, -transitie en -opwekking:

Voor de Waarderpolder betekent dit concreet dat Partijen zich onverminderd en actief inzetten op de verschillende vormen van duurzame energiebesparing, -transitie, -opwekking en hergebruik, het stimuleren van mobiliteitsmanagement, elektrisch vervoer en het toepassen van innovatieve en duurzame technologieën (clean technology).

De prioriteit ligt bij haalbare en realiseerbare activiteiten die daadwerkelijk bijdragen aan CO2 reductie en duurzame toekomstbestendigheid van de Waarderpolder. Partijen streven naar breed onderschreven en duurzame ambities, die uiteindelijk leiden tot de oprichting van effectieve samenwerkingsverbanden, zoals Green-Deals, Green-KEY's, en gebiedsESCO's. Ook een collectieve Green-BIZ is realistisch, kansrijk, en effectief.

Afspraak:

- *Partijen spreken af het reeds ingezette beleid en de gemaakte afspraken ten aanzien van duurzaamheid, circulaire economie, technologie en maatschappelijk verantwoord ondernemen, voort te zetten en waar mogelijk op innovatieve wijze uit te breiden;*
- *Partijen spannen zich in om de doelstellingen van het Klimaatconvenant Haarlem te halen en:*
  - *zich actief in te zetten om innovatieve en duurzame technologieën te faciliteren;*
  - *het bewustwordingsproces van bedrijven en kennisinstellingen te stimuleren;*
  - *medewerking te verlenen aan energiebesparing, -opwekking en CO2 reductie;*
  - *het toepassen van energietransitie, bodemenergie en warmte-koude opslag;*
  - *het onderling uitwisselen van vraag en aanbod van energie en restwarmte;*
  - *te streven naar de realisatie van een lokale energiedienst en windenergie;*

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO):

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) is steeds meer een vanzelfsprekende manier van duurzame bedrijfsvoering waarbij ondernemers verantwoordelijkheid nemen voor de effecten van hun bedrijfsactiviteiten op mens, milieu en bedrijfsvoering. MVO richt zich op duurzame marktkansen, groei en innovatie.

Afspraak:

Partijen erkennen het belang van MVO en zetten zich gezamenlijk en - mede op grond van de participatiewet en het Lokaal Sociaal Akkoord van Haarlem - in om maatschappelijke projecten te initiëren en te faciliteren;

2.4 Onderwijs en Arbeidsmarkt

Samen Doen!

Vanuit de gemeente is ook hier het motto 'Samen doen en iedereen doet mee!' (sociale inclusiviteit). Gemeente en IKH voeren gezamenlijk het Lokaal Sociaal Akkoord uit waarbij Parkmanagement zich actief inzet als verbindende schakel om het beroepsonderwijs en de arbeidsmarkt in de Waarderpolder duurzaam met elkaar te verbinden, voor alle jongeren in het onderwijs, ook van MBO niveaus 1 en 2.

De arbeidsmarktregio Zuid-Kennemerland en IJmond heeft een opgave in het realiseren van 440 garantiebannen. De Waarderpolder met haar hoge ondernemersdichtheid heeft hierin een grote verantwoordelijkheid. Ook om door middel van job-carving te komen tot een inclusieve arbeidsmarkt. Met het oprichten van het Stagebureau Waarderpolder komen Partijen hun verplichtingen na. Het realiseren van 100 extra stageplaatsen is door de tijd ingehaald. Immers, de Waarderpolder beschikt over meer dan 1400 leer- werkplekken. Onderzoek wijst uit dat deze niet of nauwelijks worden benut. Dit vraagt om een herijking van de opdracht van het stagebureau naar: meer stagerendement halen door invulling van de bestaande leer-werkplekken in de Waarderpolder.

SMART-industrie, Innovatie, Technologie en een goed functionerende arbeidsmarkt:

De overgang van een industriële maatschappij naar een kenniseconomie betekent ook dat de arbeidsmarkt verandert. Snelle technologische ontwikkelingen hebben tot gevolg dat de behoefte aan technisch innovatief en duurzaam geschoolde werknemers, steeds groter wordt. Nieuwe en andere beroepen hebben behoefte aan professionals van een nieuw kaliber, met een andere de rol in het arbeidsproces. Medewerkers moeten niet alleen vakbekwaam zijn, ze moeten ook complexe problemen kunnen oplossen. Kennis is in toenemende mate een economische factor van belang. Toekomstige professionals zijn waardevol in deze kenniseconomie als ze kennis kunnen ontwikkelen, toepassen in hun werkzaamheden en dit kunnen delen met collega's over de gehele wereld. Mede om deze reden werken de gemeente en het georganiseerd bedrijfsleven nauw samen met Move on! Het bedrijfsleven in de Waarderpolder omarmt de nieuwe manier van 'smart' leven, werken, produceren en kennisdelen en het bedrijventerrein zelf loopt voorop in het toepassen van duurzame en, waar mogelijk, circulaire energie en technologische en sociale innovatie.

Move On!

Move on is een metropoolbrede organisatie waarin de netwerken van WAVE-Waarderpolder, ORAM en de Publieke HRM diensten samenwerken.

Het platform heeft de doelstelling om de regionale arbeidsmobiliteit te versterken, werkgevers te matchen met werknemers en deze duurzaam in te zetten op de arbeidsmarkt.

Het platform bevordert netwerken en wisselt op brede schaal ideeën en ervaringen uit.

Innovatief Beroepsonderwijs in de Waarderpolder:

De behoefte aan technisch-innovatieve en duurzaam geschoolde werknemers (clean tech) is structureel en groeit nog steeds. De urgentie is zo groot dat Partijen overwegen hier gezamenlijk op in te spelen. Onder de paraplu van het bedrijfsleven, ROC-Nova, Inholland en wellicht in samenwerking met de MRA-brede campussen en het Techniekpact, kan een nieuwe, regionaal georiënteerde beroepsvoorbereidende clean tech opleiding worden ontwikkeld. Het meest functioneel zou een gecertificeerde MBO-HBO opleiding zijn, die vraaggericht wordt aangestuurd door vooral het regionale bedrijfsleven en die zich richt

op de nieuwe economische groei en duurzame, biobased en circulaire clean-technologieën, gecombineerd met oude en nieuwe ambachten, innovatie, robotica, IT, Open en Big Data, digitalisering, codering en programmering en het al prominent aanwezige 3D-Printing en te zijner tijd 4D-Printing. Een vernieuwende en SMART leer-werkomgeving met Bedrijvensservicecentrum en Stagebureau, kan substantieel bijdragen aan het oplossen van de snel oplopende krapte van gekwalificeerd personeel op de arbeidsmarkt.

Oude en Nieuwe Maakindustrie:

Ook de herpositionering van de creatieve- en maakindustrie is bijzonder succesvol en verbindt vakmanschap en de 'oude' ambachten met nieuwe, innovatieve technieken en werkwijzen.

De Haarlemse Identiteit: voorbeelden van MAAK, Hermaak en Innovatie:

- De ontwikkeling van het MAAK 3D-Printing lab en de 3D-MakersZone.
- De toekomstgerichte circulaire en recyclingplannen van afvalbedrijf Spaarnelanden.
- De ontwikkelambities op het terrein Hermaak.
- Het ontwikkelen en verbinden van innovatief beroepsonderwijs en toekomstbestendig bedrijfsleven.

De betekenis van Waarderpolder binnen de Metropoolregio Amsterdam en de Westas:

De Waarderpolder loopt voorop op het gebied van (internationale) innovatieve en duurzame bedrijvigheid. Aansluitend hierop kan de Waarderpolder met een innovatieve technologische MBO-(HBO) opleiding ter plaatse - ook fysiek en in de praktijk - de verbinding leggen tussen het beroepsvoorbereidend onderwijs, innovatie, smart-technologie, digitalisering en de nieuwe arbeidsmarkt. Hiermee kan de Waarderpolder zich toekomstbestendig (her)positioneren, onderscheiden in de regio en meeliften op de ambitieuze Europese agenda van de Metropool Amsterdam, die gericht is op de drie volgende speerpunten:

- smart, communities en technologie;
- IT, digitalisering, informatie en open data;
- duurzaamheid en circulaire economie.

Afspraak:

- *Partijen streven naar effectieve verbindingen tussen onderwijs en arbeidsmarkt;*
- *Het georganiseerde bedrijfsleven zet het Stagebureau voort, dat zich richt op de juiste match tussen ondernemers en onderwijsinstellingen. Dit bureau is nu nog onderdeel van Parkmanagement maar zal in de toekomst Haarlem-breed worden uitgerold; het bureau moet uiteindelijk zelfstandig functioneren en financieel onafhankelijk zijn;*
- *Partijen zetten de financiële ondersteuning in aanloopperiode van 3 jaar voort;*
- *Afspraken uit het Lokaal Sociaal Akkoord worden onverminderd voortgezet of waar nodig geconcretiseerd;*
- *Partijen onderzoeken de haalbaarheid van een innovatieve, technologische en duurzame beroepsvoorbereidende opleiding - annex bedrijvenservicecentrum op dezelfde locatie als het innovatieve bedrijfsleven van de Waarderpolder zelf;*

2.5 Bereikbaarheid

Infrastructuur, Verkeersveiligheid, Toegankelijkheid en Doorstroming

De eerste periode van fysieke herstructurering van de Waarderpolder was gericht op het verbeteren van de bereikbaarheid. Door infrastructurele ingrepen is een flinke verbetering gerealiseerd. De Waarderpolder speelt nu een belangrijke rol in de verbeterde bereikbaarheid en de doorstroming van het doorgaande verkeer naar de overige stadsdelen van Haarlem. Bereikbaarheid en doorstroming moeten berekend zijn op groei naar 20.000 arbeidsplaatsen. Het bereikbaar houden van de bedrijven in het gebied blijft hierbij een punt van aandacht.

Bereikbaarheid:

Maatregelen zoals de bouw van de Schoterbrug, de fly-over, de aanleg van de Waarderweg en het weer 'twee-richting' maken van de Waarderbrug, hebben de Waarderpolder de afgelopen jaren beter bereikbaar gemaakt. Dit heeft als positief neveneffect dat het verkeer niet meer dóór de stad wordt geleid, maar juist om de stad heen. De recent uitgevoerde doorstromingsmaatregelen op de Oudeweg passen in het streven naar betere bereikbaarheid van de Waarderpolder voor bestemmingsverkeer. In verband met de te verwachten toename van verkeer, is bij deze maatregelen al voorgesorteerd op een mogelijke uitbreiding naar 2 keer 2 rijstroken. Het streven van de partijen om ook de Waarderweg te verbreden tot 2 keer 2 rijstroken is hierop een logisch vervolg en opgenomen in het coalitieprogramma Samen Doen! Realisatie van deze maatregelen behoeft financiële steun van de provincie Noord-Holland. Partijen spreken af om gezamenlijk op te trekken ten aanzien van de provincie.

Fietsers:

Voor fietsers is de toegankelijkheid van de Waarderpolder aanmerkelijk verbeterd door de aanleg van vrij liggende fietspaden, veilige oversteekplaatsen en tweerichting fietspaden. Hiernaast maakt de bouw van een fietsbrug over de Industriehaven, de zuidwesthoek van de Waarderpolder beter bereikbaar vanuit de stad en voor de knooppunten van openbaar vervoer. Het oversteekpunt voor fietsers en voetgangers bij de Oudeweg / Harmenjansweg en de fietsroute richting de Ikea, vragen nog om enige aandacht.

Afspraak:

- Partijen spannen zich in om de Waarderpolder bereikbaar te houden voor bestemmingsverkeer; hiertoe zal de provincie toegezegde middelen moeten vrijgeven;
- Partijen spreken af om gezamenlijk op te trekken richting provincie Noord-Holland;
- Het bedrijfsleven krijgt tijdig inzicht in de ideeën en plannen, zodat er gezamenlijk gedragen oplossingen komen;
- Het georganiseerd bedrijfsleven participeert in lopende onderzoeken en denkt actief mee over oplossingen die bereikbaarheid verbeteren van zowel individuele bedrijven als van het bedrijventerrein als geheel; de specifieke verkeersafhandeling op het bedrijventerrein wordt hier nadrukkelijk in meegenomen;
- Toekomstige besluiten ten behoeve van het verduurzamen van de totale bereikbaarheid van de stad Haarlem en de regio mogen de bereikbaarheid van het bedrijventerrein niet schaden;
- Aanvullende deeloplossingen kunnen overigens ook liggen in de actieve stimulering van duurzame vervoersvormen bij bedrijven, zoals fietsen, openbaar en elektrisch vervoer, duurzaam goederentransport en bevoorrading en het nieuwe (thuis)werken;

2.6 Veiligheid

Schoon, Heel en Veilig

Partijen werken nauw samen binnen het project 'Keurmerk Veilig Ondernemen' waarin ondernemers, Parkmanagement, politie, brandweer en gemeente samen inzetten op de thema's: Schoon, Heel en Veilig. Dit is een continu proces waarvoor de uitvoering van afspraken tweemaal wordt gemonitord. De maatregelen op het gebied van veiligheid hebben de Waarderpolder een hoge professionele waardering opgeleverd.

Veilig:

Op verzoek van de IKH en na draagvlakmeting onder de ondernemers heeft Parkmanagement begin 2012 een BIZ (Bedrijven Investerings Zone) opgericht voor een periode van 5 jaar, ten behoeve van de collectieve veiligheid in de Waarderpolder. De BIZ is een ondernemersfonds van, voor en door ondernemers. Er komen steeds meer verschillende brede en succesvolle vormen van BIZ, die bijvoorbeeld gericht zijn op het bevorderen van leefbaarheid, beheer, onderhoud en ruimtelijke kwaliteit, duurzaamheid en circulaire economie (Green-BIZ, Green-Deal en gebieds-ESCO). Ook bestaan er BIZ-vormen op het gebied van collectieve gebiedspromotie en -acquisitie.

De BIZ werkt!

Dankzij collectieve beveiliging is het aantal inbraken de afgelopen jaren gedaald van 200 naar ongeveer 10 per jaar. Hiernaast is gebleken dat de BIZ zorgt voor een wettelijk verplichte en daardoor stabiele financiering van collectieve producten en diensten.

Schoon en Heel:

Partijen onderkennen dat een goede kwaliteit van de openbare ruimte en het beheer hiervan, de veiligheid in een gebied bevordert. De openbare ruimte vereist een hoog niveau van onderhoud, beheer en reiniging. Voor het grootste gedeelte van het bedrijventerrein geldt minimaal het beeldkwaliteitsniveau B met de ambitie om te streven naar niveau A.

Dit hoge niveau is één van de speerpunten van de IKH en reden om in 2015 een start te maken met een gedeelde verantwoordelijkheid en is geformaliseerd in meerjarige contracten tussen gemeente, Parkmanagement en het afvalverwerkingsbedrijf Spaarnelanden.

Afspraak:

- *Mede gezien het economisch belang streven partijen naar de hoogst mogelijke beeldkwaliteit en duurzaamheid binnen de huidige beheer- en onderhoudscontracten;*
- *Partijen zijn verheugd over de goede samenwerking en afspraken tussen Spaarnelanden en IKH op het gebied van beheer en onderhoud en zetten deze de komende periode voort;*
- *Partijen spreken af zich in te spannen om het BIZ-ondernemersfonds voor de Waarderpolder ook voor de komende periode te behouden;*
- *Parkmanagement is het uitvoerende orgaan voor de BIZ;*
- *De BIZ richt zich minimaal op de kernwaarden: Schoon, Heel en Veilig; hieronder vallen ook maatregelen op het gebied van verlichting en inbraakpreventie;*
- *Voor de komende periode wordt de behoefte en het draagvlak onderzocht om ook aanvullende collectieve voorzieningen te organiseren en te financieren via het BIZ-model;*

Hoofdstuk 3. Slotbepalingen

Partijen brengen door middel van het aangaan van dit convenant tot uitdrukking dat voortdurende samenwerking tussen overheid en georganiseerd bedrijfsleven de basis is voor het optimaal functioneren van het bedrijventerrein Waarderpolder. Partijen houden elkaar op de hoogte van relevante ontwikkelingen en spreken af dat nieuwe ontwikkelingen tijdig met elkaar worden besproken. De gemeente draagt er zorg voor dat het georganiseerd bedrijfsleven niet verrast wordt door van dit convenant afwijkende besluiten.

Het georganiseerd bedrijfsleven werkt constructief mee aan de uitvoering van het convenant. Partijen spannen zich tot het uiterste in om de uitvoering van dit convenant te laten slagen. De voortgang wordt bewaakt door de ondertekenende partijen. De looptijd van dit convenant is van 2016 tot en met 2020. Wijzigingen in dit convenant worden tijdig door de ondertekenende partijen besproken en kunnen aanleiding zijn tot een bestuurlijk overleg.

Ondertekening

Haarlem, ... 2016

De gemeente Haarlem,

J. Langenacker, wethouder Economische Zaken, Sociale Zaken en Wonen,

Industrie Kring Haarlem (IKH)

B. Giebels, voorzitter

VNO-NCW Metropool Amsterdam

V. Wanders, voorzitter

